

Wim en Jos Kwanten

Jos, Roel en Wim Kwanten zijn klaar voor de toekomst als driemansbedrijf. De nieuwe stal biedt ruimte om de voorbereide groeisporg te kunnen maken.

Aantal koeien:	300
Melkproductie:	2.200.000 liter
Hoeveelheid land:	90 hectare in gebruik

Arbeidsgemak staat voorop in nieuwe stal

Van 3 ton naar 3 miljoen liter melk

Inspiratie voor de eigen bedrijfsvoering haalt de familie Kwanten al jarenlang uit Nederland. Niet zo vreemd, want het bedrijf ligt hemelsbreed 600 meter van de Nederlandse grens. Zonder melk-quotum kunnen ze de voorbereide groeisporg maken.

tekst **Diane Versteeg**

Plotseling verschijnt de imponerende nieuwe stal achter de bommenrij. De stal van de familie Kwanten in Neerpelt is niet te missen. Zowel de lengte – 96 meter – als het Italiaanse dak vallen op. ‘Ik heb altijd vooruitstrevend willen boeren’, vertelt vader Jos (55), die het bedrijf samen met zoons Roel (27) en Wim (23) runt. ‘Inspiratie op het gebied van management, techniek en stalbouw haalde ik vaak van over de grens.’

De stal van 96 meter lang, 43 meter breed en 11 meter hoog beschikt over 317 ligplaatsen en 250 vierkante meter strohokken. ‘Mijn broer Roel en ik wisten al jong dat we het bedrijf samen wilden voortzetten’, zegt Wim. ‘Daarom hebben we geïnvesteerd in een grote veestapel die we met drie personen kunnen managen.’

Aankoop van zeventig vaarzen

‘Binnen de oude Belgische wetgeving was groeien niet altijd gemakkelijk’, vertelt Jos. ‘Desondanks zijn we sinds ik hier in 1983 ben begonnen met 300.000 kg melk, gegroeid naar 1,7 miljoen kg quotum vorig jaar. Daarvoor moesten we

op deze locatie twee melkveebedrijven plaatsen, omdat we in België niet verder dan 800.000 kg melk per bedrijf mochten groeien’, vertelt Jos.

Om voor te sorteren op de geplande groei naar de nieuwe melkveestapel kocht de familie Kwanten vorig jaar koeien aan, waaronder zeventig drachtige vaarzen uit Duitsland en Denemarken. ‘We wilden zo snel mogelijk de nieuwe stal vol zetten om optimaal gebruik te maken van de aanwezige ruimte, voer en arbeid. De consequentie van deze keuze is dat we nu flink superheffing betalen; maar we wilden startklaar zijn en zo veel mogelijk melk leveren vanaf april’, gaat Jos verder.

Inmiddels is de stal een jaar in gebruik. Bij het ontwerp van de stal stond arbeidsgemak voorop. ‘Zowel Roel als ik hebben naast het bedrijf op andere bedrijven gewerkt. Daar hebben we ervaring opgedaan met het managen van grote veestapels en verschillende melk-systemen’, vertelt Wim.

De keuze voor de 28 stands-swingovermelkstal van DairyMaster werd als eer-

ste gemaakt en bepaalde voor een groot deel de verdere inrichting van de stal. De melkstal heeft volgens Wim een capaciteit van 180 koeien per uur. Inclusief melken en schoonmaken melkt de familie Kwanten de huidige veestapel binnen een uur en drie kwartier. ‘Onze wacht-ruimte heeft een capaciteit van 250 koeien en bevat een oprijfhek. Zo kunnen we het melken met één persoon bolwerken’, zegt Wim.

Ideale windinval

De voergang in het midden van de 3+4-ligboxenstal zorgt voor overzicht over de gehele veestapel. Jos: ‘Bij twee voergangen aan de buitenzijde is dit een probleem. Zie je aan de overzijde een koe springen, dan zie je van de andere zijde van de stal niet welke koe het is. Dat wilden we niet.’

Kwanten maakt gebruik van een tocht-detectiesysteem dat de koeien via koeherkenning in de melkstal automatisch naar de separatuieruimte stuurt. In tegenstelling tot de rest van de stal is de separatuieruimte voorzien van een zelfslui-

De opvallende stal met Italiaanse nok is niet te missen in het Vlaamse landschap

Met de 28-stands swing-overmelkstal duurt het melken één uur en drie kwartier

De melkkoeien liggen op waterbedden met kalkstrooisel

Het jongvee is nu gehuisvest in de oude melkveestallen

tend voerhek. 'Zo kan één persoon de separatiekoeien eenvoudig behandelen', vertelt Wim. De tochtdetectie bevalt zo goed dat ze de koeien 'blind' insemineren. Wim: 'Alleen als de koeien springen en ze dragen géén tochtdetectie, kijken we wie het is. Verder vertrouwen we volledig op het systeem.'

Naast arbeidsgemak telt ook de kostprijs. De stal werd voor 4500 euro per koeplaats gebouwd. De dubbele Italiaanse nok zorgt voor betere ventilatie. 'Door de kap haaks op het zuiden te plaatsen levert de zon minder warmte in de stal. Bijkomend voordeel is dat de wind, voornamelijk uit het zuidwesten, een ideale inval door de stal heeft', vertelt Wim.

De vergunning was snel geregeld. Toen de aanvraag werd ingediend, waren emissiebeperkende maatregelen in de stal niet verplicht. 'We hebben een traditionele roostervloer in de stal kunnen leggen. Dit scheelt in de kosten.'

Groeipijn bij jongveeopfok

Het jongvee en de droge koeien liggen op gedroogde paardenmest. Voor het melkvee kwamen waterbedden in de boxen. Dit levert arbeidsgemak en houdt

De separatieruimte is zo ingericht dat één persoon de koeien kan behandelen

Extra foto's

Meer foto's zijn te vinden in de Veeteelt-app en op www.veeteelt.nl.

Voldoende ruwvoeropslag in lange sleufsilos met brede wanden

De droge koeien liggen op gedroogde paardenmest

de variabele kosten laag. 'De waterbedden zijn onderhoudsvriendelijk en behouden hun veerkracht. Ze bestaan uit twee compartimenten, waardoor de koeien bij het opstaan ook vering onder hun knieën houden', beschrijft Jos. 'We hebben de laatste twee jaar een groeispurt gemaakt. In de jongveehuisvesting merken we nog een beetje groeipijn, omdat deze nog naar de behoefte van het jongvee moet worden aangepast. We streven naar een afkalfleefijd van 23 maanden. Nu ligt dat nog op 23,5 tot 24 maanden, maar dat mag nog iets omlaag', zegt Wim. Om dit te bereiken insemineert Kwanten de pinken vanaf 400 dagen en loopt een jonge stier bij het jongvee ter controle.

De kalveren krijgen 175 gram melkpoeier per liter melk, tot drie liter melk per keer en tot ze tien weken oud zijn. 'We willen voldoende pensontwikkeling voordat de kalveren ruwvoer krijgen. Daarna krijgen ze hetzelfde rantsoen als het melkvee. Het oudere jongvee krijgt het restvoer van de koeien gemengd met stro, zodat ze niet te vet worden', zegt Roel.

Om de ontwikkeling van de kalveren goed bij te houden heeft telkens één persoon voor langere tijd het jongvee onder zijn hoede. De ander melkt de koeien. Na een aantal maanden wisselen ze van taak. Deze verdeling ontstond toen vader Jos enige tijd uit de roulatie was vanwege een

kniooperatie. 'Het bevalt ons goed om dezelfde taak wat langer te doen. Het kost relatief meer tijd om taken en instructies over te dragen dan zelf extra aandacht besteden aan het kalf dat 's ochtends een beetje traag was', vertelt Wim.

De familie wil op termijn naar 10.000 kg melk per koe. Met het huidige tmr-rantsoen halen ze zo'n 30 liter per koe per dag met 4,10% vet en 3,60% eiwit. 'We voeren 's middags, zodat de melkkoeien 's nachts altijd voer ter beschikking hebben. Ons tmr-rantsoen baseren we op de mpr-uitslag,' vertelt Wim.

Regelmatig rantsoenmonster

Bij de start in de nieuwe stal liep de productie fors terug: van 9400 liter naar 8400 liter per koe. Een korte terugval in productie is bij een overgang naar een nieuwe stal niet vreemd, maar toen de daling aanhield, bleek de oorzaak te liggen in een veel lager zetmeelgehalte in de mais. 'De bekende monsterwaarden waarmee we voerden, lagen op 360 gram zetmeel per kilo droge stof. Een nieuw monster gaf 260 gram zetmeel, een verschil van 100 gram', zeg Wim. Jos vult hem aan: 'Sindsdien nemen we elke vier maanden een monster van het ruwvoer dat we de komende tijd gaan voeren. Met deze dieraantallen en voerhoeveelheden willen we geen risico meer lopen. Inmiddels stijgt de productie weer.'

Het ruwvoer is afkomstig van 55 hectare

eigen grond. In totaal hebben de veehouders 90 hectare grond in gebruik en kopen ze ook nog 70 hectare mais aan. De huiskavel is ongeveer 10 hectare groot. Sinds 2007 worden de koeien niet meer geweid. 'Dit kostte met 150 koeien toen te veel tijd. Opstallen zorgt voor meer controle over het voer en we kunnen de opbrengst en ontwikkeling van de koeien beter sturen. Nu kuilen we alles in en houden we jaarrond controle over de kwaliteit van het voer', vertelt Jos.

Gras telen ze zelf. 'We vinden dat je een goede kwaliteit gras niet aan kunt kopen, daar moet je zelf bovenop zitten', zegt Wim. Voorlopig kopen ze geen extra grond aan voor extra ruwvoerteelt of mestafzet. Roel: 'Voor de mais betalen we naargelang de grondstofprijzen. Aankoop van los land kost hier 50.000 euro per hectare. Mestafzet kost 5 tot 15 euro per kuub.'

Ruimte om te groeien

De toekomst staat in het teken van optimaliseren, bijvoorbeeld van de jongveehuisvesting en de inzet van werktuigen. Voorlopig biedt de stal de ruimte om te groeien. Afgelopen jaar leverde Kwanten al 2,2 miljoen liter melk aan Danone, dit jaar willen ze de stap maken naar 2,7 miljoen liter. Wim: 'Onze ambitie is om binnen korte tijd 3 miljoen liter melk te leveren. Met deze nieuwe stal moet dat met eigen arbeid beslist gaan lukken.'

De dichte nok staat op het zuiden en houdt de warmte van de zon buiten de stal

